

Цитування:

Фелькер І. М. Стилістичні риси українського орнаменту доби модерну: синтез європейських впливів і національних традицій. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 3. С. 200–205.

Фелькер Інна Марківна,
аспірантка Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0009-0000-5612-5126>
mme2121.ifelker@dakkkim.edu.ua

Felker I. (2025). Stylistic Features of Ukrainian Ornament of the Art Nouveau Period: Synthesis of European Influences and National Traditions. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 3, 200–205 [in Ukrainian].

СТИЛІСТИЧНІ РИСИ УКРАЇНСЬКОГО ОРНАМЕНТУ ДОБИ МОДЕРНУ: СИНТЕЗ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВПЛИВІВ І НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ

Мета роботи – дослідити стилістичні особливості українського орнаменту доби модерну в контексті синтезу європейських художніх впливів та національних традицій; розглянути специфіку формотворення, декоративності та символічного змісту орнаменту як вияв національної ідентичності в умовах загальноєвропейських культурних трансформацій кінця XIX – початку XX ст. **Методологічну основу** дослідження становлять принципи історико-культурного, мистецтвознавчого та стилістичного аналізу. Застосовано порівняльно-типологічний метод для виявлення взаємовпливів української та європейської орнаментальної традиції, а також культурологічний підхід, що дозволяє інтерпретувати орнамент як носій національного культурного коду. Аналітичний метод використано для систематизації художніх форм і мотивів у творчості українських митців. **Наукова новизна** статті. У роботі узагальнено український орнамент модерну як явище художнього синтезу, у якому поєднано європейську модерністську естетику Європи з національною традицією народного декоративного мистецтва. Доведено, що українські митці не лише адаптували форми стилю ар-нуво, а й трансформували їх відповідно до власної системи символів і пластичної мови. Орнамент постає не лише декоративним елементом, а й засобом художнього мислення, через який виявляється філософія гармонії людини, природи і нації. **Висновки.** Український орнамент доби модерну став результатом складного процесу культурної взаємодії, у якому злиття європейських впливів і національних традицій створило унікальний тип національного стилю. Його характерними рисами є лінеарність, стилізація природних форм, символічність, ритмічна узгодженість і колористична гармонія, що в поєднанні формувало візуальний образ української культури, орієнтованої на модерні європейські тенденції, але глибоко вкоріненої в народне світосприйняття. Орнамент модерну став однією з провідних форм самовираження українського художнього модернізму та важливим чинником становлення національної мистецької ідентичності.

Ключові слова: орнамент, модерн, українське декоративне мистецтво, національний стиль, художній синтез, європейські впливи, народна традиція, стилізація, ідентичність.

Felker Inna, Postgraduate Student, Department of Art Criticism, National Academy of Culture and Art Management

Stylistic Features of Ukrainian Ornament of the Art Nouveau Period: Synthesis of European Influences and National Traditions

The purpose of the work is to study the stylistic features of Ukrainian ornament of the Art Nouveau period in the context of the synthesis of European artistic influences and national traditions; to consider the specifics of form formation, decorativeness, and symbolic content of the ornament as an expression of national identity in the conditions of pan-European cultural transformations of the late 19th – early 20th centuries. **Methodology.** The methodological basis of the study is the principles of historical and cultural, art history, and stylistic analysis. A comparative typological method was used to identify the mutual influences of the Ukrainian and European ornamental traditions, as well as a culturological approach, which allows interpreting the ornament as a carrier of the national cultural code. The analytical method was used to systematise artistic forms and motifs in the work of Ukrainian artists. **Scientific novelty.** The work summarises the Ukrainian ornament of the Art Nouveau period as a phenomenon of artistic synthesis, which combines the European modernist aesthetics of Europe with the national tradition of folk decorative art. It is proven that

Ukrainian artists not only adapted the forms of the Art Nouveau style, but also transformed them in accordance with their own system of symbols and plastic language. The ornament appears not only as a decorative element, but also as a means of artistic thinking, through which the philosophy of harmony of man, nature and nation is revealed. **Conclusions.** The Ukrainian ornament of the Art Nouveau period was the result of a complex process of cultural interaction, in which the fusion of European influences and national traditions created a unique type of national style. Its characteristic features are linearity, stylisation of natural forms, symbolism, rhythmic coherence, and coloristic harmony, which in combination formed the visual image of Ukrainian culture, oriented towards modern European trends, but deeply rooted in the folk worldview. Art Nouveau ornament became one of the leading forms of self-expression of Ukrainian artistic modernism and an important factor in the formation of national artistic identity.

Keywords: ornament, art nouveau, Ukrainian decorative art, national style, artistic synthesis, European influences, folk tradition, stylisation, identity.

Актуальність теми дослідження. Доба модерну стала одним із найважливіших етапів у розвитку європейського та українського мистецтва, позначеним пошуками нової естетики, синтезом мистецтв і прагненням до створення стилю, що поєднує традицію та інновації. В українському контексті модерн набув особливого значення, оскільки саме в цей період розпочалося активне формування національного художнього стилю, здатного репрезентувати ідентичність народу в межах загальноєвропейського культурного простору. Орнамент як одна з найвиразніших форм декоративного мистецтва став ключовим елементом цього процесу.

В сучасних умовах важливим питанням є переосмислення українського орнаменту доби модерну не лише як явища декоративного мистецтва, а як художнього коду національної культури, в якому поєднані засади народної творчості та європейські стиліові тенденції. У сучасному мистецтвознавстві триває пошук нових підходів до розуміння модерну як багатовекторного феномену, де його локальні варіанти, як-от український, відображають не лише естетику часу, але й процеси культурної само ідентифікації, що відобразилося у творчості митців.

Український орнамент кінця XIX – початку XX ст. вирізняється оригінальністю композиційних структур, стилізацією природних і геометричних форм, поєднанням символіки народної творчості з лінійно-декоративною ритмікою європейського модерну. Такі риси демонструють здатність національної художньої школи творчо інтегруватися у світовий культурний процес, не втрачаючи власної унікальності. Саме через орнамент відбувається взаємодія традиційного та інноваційного, що зумовлює його значущість як носія культурної пам'яті і засобу естетичного оновлення сучасного українського мистецтва.

Аналіз досліджень і публікацій. В науковій літературі проблематика мистецтва модерну та його стилістичного втілення на

українському культурному ґрунті представлена у працях таких дослідників, як: І. Гуржій [5], А. Канівець [5], І. Мельник [8], С. Оборська [9], О.Олійник [10], Т. Романова [12], З. Сапелкіна [13], Л. Федевич [15], Н. Янішевська [17; 18]. Дослідження тут здебільшого фокусуються на стилістичних ознаках орнаменту, показуючи тісний зв'язок між експериментами модерну та трансформаціями народних мотивів.

Праця К. Денисової [19] аналізує перехід від народної вишивки до абстрактних форм у контексті модернізму й авангарду, демонструючи, як геометризація та спрощення мотивів взаємодіяли з пошуком нової візуальної мови у мистецтві початку XX ст.

Окремі праці розглядають орнамент у ширшому культурно-історичному контексті: торгівельні та інтелектуальні зв'язки із Центральною і Західною Європою, участь українських митців у міжнародних виставках, проникнення теорій ар-нуво / сецесії [4]. Дослідження архітектурних і декоративних проявів сецесії в Україні підтверджують, що місцеві художні школи інтерпретували панєвропейські тенденції через призму регіональних традицій, народної архітектури й ремісництва [20].

Ремінісценції модерну в сучасному мистецтві та дизайнерських практиках відображено у роботах А. Андреєвої [1], Ж. Верещинської [2], О. Гальчинської [3], А. Дубрівни [6], А. Дяченко [7], І. Костенко, Р. Мотиль [2], В. Мунтян [3], С. Пашукової [6], Ю. Петровської [11], Ю. Руссол [6], О. Терещенко [16], Н. Чупріної [16].

Мета статті – дослідження стилістичних особливостей українського орнаменту доби модерну у контексті синтезу європейських художніх впливів та національних традицій; розгляд специфіки формотворення, декоративності та символічного змісту орнаменту як вияву національної ідентичності в умовах загальноєвропейських культурних трансформацій кінця XIX – початку XX ст.

Виклад основного матеріалу. На межі XIX–XX ст. в українському мистецтві відбуваються процеси оновлення художньої мови. Це період активного діалогу між народним мистецтвом і модерністськими пошуками нової форми. На думку Т. Романової, «модерн, досягнувши розквіту на зламі XIX–XX ст. в європейських країнах і Сполучених Штатах Америки, у кожній національній культурі, зокрема й українській, мав самобутні прояви. Він сформувався в умовах бурхливого розвитку капіталізму, у часи загострення його протиріч, а також зростання національної самосвідомості народу. Стиль увібрав попередній художній досвід і розпочав структурні зміни в культурному житті XX ст., зокрема, відбулися осмислення новітніх ідей, пошуки інших форм, зближення різних видів і жанрів мистецтва» [12, 115]. Як відзначає Р. Грималюк, в основі стилістичної цілісності українського модерну лежали місцеві художні традиції. Новий стиль в Україні був генетично споріднений з великими стилями попередніх епох, сполучні ланки від яких тягнулися крізь сецесію до готики, бароко, рококо і романтизму. Саме в сецесії отримують нове життя не лише форми, але й принципи формотворення, притаманні бароко – стилю, який залишив значну кількість пам'яток, особливо у містах заходу України [4, 1317].

За твердженням С. Оборської, «сутнісною рисою художнього стилю модерн є його декоративність, стрижневим принципом – уподібнення рукотворної форми природній, характерної мотивації – звивиста рослина. Зазначене знайшло своє відображення в інтер'єрі, архітектурі, конструктивно-оздоблюваних деталях будинків, орнаменті тощо. Лінії орнаменту є внутрішньо позначеними напруженістю духовно-емоційного та символічного змісту. Стиль модерн володіє своїми закономірностями у динаміці побудови художньої форми, причому досить суперечливими за своєю природою» [9, 22].

Орнамент у цей час перестає бути лише декоративною прикрасою — він стає носієм ідеї, елементом художньої концепції, що відображає прагнення до відродження української культури. Як зазначає І. Мельник, ключовою рисою українського орнаменту цього періоду стала пластичність лінії – м'яка, гнучка, хвилеподібна, що відтворює природні мотиви у поєднанні з геометричною впорядкованістю народних узорів. Ця особливість виявляється як у графічному

мистецтві (зокрема у книжковій графіці та екслібрисі), так і в декоративно-прикладному (вишивка, кераміка, художнє скло) [8, 14]. У результаті динамічного розвитку художніх промислів у творах, що виготовлялися майстрами орнамент «виконує не лише декоративну функцію, а й має емоційне навантаження. Він стає самостійним носієм певного образу. Це ще одна характерна ознака стилю модерну [12, 116].

За спостереженням Р. Грималюк, «особливе застосування орнамент знайшов в українській сецесії, оскільки опирався на невичерпне народне мистецтво, гуцульський орнамент, вишивку і проявився у творах декоративного, ужиткового мистецтва, вітражах, оздобленнях фасадів будівель, розписах стін. У свою чергу лінія і барва стають символами душевних переживань, цілої гами почуттів. Творці сецесії прагнули у всіх тонкощах пізнати життя і передати його засобами мистецтва» [4, 1321]. «Сецесійна стилістика в Україні відзначається домінуванням рослинних мотивів, хвилястих, “текучих” ліній, асиметричних композицій, витонченої пластики форм. Центральними елементами є химерні в'юнкі рослини, стилізовані квіти, виноградна лоза, павутиноподібні структури, які пронизують як архітектурні фасади, так і інтер'єри та прикладні вироби» [7, 227].

Значний вплив на художнє мислення митців мав етнографічний матеріал, систематизований у працях Олени Пчілки «Український народний орнамент» (1876) [14]. Саме ці збірки стали джерелом для модерністичних інтерпретацій мотивів: художники не копіювали народні зразки буквально, а перетворювали їх у знаково-символічні структури. Як підкреслює К. Денисова, процес модернізації традиційного орнаменту часто відбувався через геометризацию природних форм і перехід від сюжетності до ритмічної абстракції. Наприклад, мотив дерева життя міг редукуватися до вертикалі, обрамленої ритмічним повторенням листків або спіралей, що символізували енергію росту [19].

На рівні композиції український орнамент модерну тяжів до принципів динамічної симетрії, асиметрії та відкритих композицій. У кольоровій гамі спостерігається перехід від яскравих контрастів народного мистецтва до стриманих тональних рішень, з домінуванням пастельних, природних відтінків, характерних для ар-нуво. Такі тенденції особливо проявляються у декоративних панно, текстилі,

мозаїці та кераміці Львівської школи початку ХХ ст.

Водночас у багатьох зразках відбувається ідейна націоналізація орнаменту: мотиви стають носіями українського світогляду, культурної пам'яті та символіки. Декоративна стилізація рослинних форм поєднується з національними символами – тризубом, хрестом, солярними знаками, що переосмислюються як елементи нового художнього синтаксису.

Вплив західноєвропейського ар-нуво найяскравіше простежується у синтетичних видах мистецтва – архітектурі та предметному дизайні. Дослідники показують, що українська сецесія, на відміну від австрійської чи французької, характеризувалася етнографічною орієнтованістю — тобто використанням локальних мотивів (сонях, калина, барвінок, стилізований дубовий лист) у поєднанні з конструктивними принципами європейського модерну. Така стилістика створювала унікальний візуальний код, що об'єднував традицію та інновацію [20, 122].

Важливою є також роль міждисциплінарних впливів: орнаментальна стилістика модерну розвивалася у взаємодії з архітектурою, дизайном шрифту, книжковою графікою. Українські митці Михайло Жук, Георгій Нарбут, Олена Кульчицька, Осип Курилас створювали цілісну систему декоративного мислення, у якій орнамент переставав бути фоном і перетворювався на смисловий каркас композиції. Народне мистецтво та орнамент, що зберігали первісний синкретизм, колективізм, і водночас були близькими до щоденного побуту, стали взірцем синтетизму для В. Кричевського, М. Бойчука та Г. Нарбута. Спільним для цих митців було аналітичне ставлення до форми, концептуальність у підході до пластичних завдань [18, 101].

Зокрема, у творчості Нарбута орнамент слугує візуальним еквівалентом українського фольклорного ритму, гармонізуючи між текстом і зображенням. Це засвідчує процес інтеграції декоративного начала у синтетичну структуру модерного мистецтва. Кольорова палітра українського модернового орнаменту розвивається у напрямку тональної вишуканості, що передбачало використання природних, пастельних, приглушених відтінків. Не менш важливим є зв'язок орнаменту з процесами національного будівництва.

На початку ХХ ст. орнаментальні мотиви активно використовувалися у поліграфії,

сценографії, текстильному виробництві, формуючи візуальний образ модерної України, одночасно сучасної й традиційної. Це виявлялося не лише в художньому середовищі, а й у побутовій культурі: кераміці, меблях, предметному дизайні, що поєднували утилітарність і декоративність у дусі «тотального мистецтва».

Отже, український орнамент доби модерну слід розглядати не лише як художнє явище, а як візуальну форму національного самовираження, що поєднує локальні традиції з універсальними європейськими цінностями. Його стилістичні риси — пластичність лінії, органічна ритміка, етнографічна символіка, гармонійна кольорова гама та структурна рівновага — стали основою подальших трансформацій у мистецтві ХХ століття, від українського авангарду до сучасного дизайну.

Його стилістичні риси — пластичність лінії, ритмічність, гармонійна кольорова гама, символізм і стилізація природних форм — утворили підґрунтя для подальшого розвитку українського художнього мислення у ХХ столітті, зокрема в авангардних течіях та сучасному дизайні. Отже, український модерновий орнамент є не просто декоративним компонентом, а потужним носієм ідей модернізації, культурного оновлення й національного самоусвідомлення, який утвердив Україну в загальноєвропейському контексті художнього модерну.

Наукова новизна статті. У роботі узагальнено український орнамент модерну як явище художнього синтезу, у якому поєднано європейську модерністську естетику Європи з національною традицією народного декоративного мистецтва. Доведено, що українські митці не лише адаптували форми стилю ар-нуво, а й трансформували їх відповідно до власної системи символів і пластичної мови. Орнамент постає не лише декоративним елементом, а й засобом художнього мислення, через який виявляється філософія гармонії людини, природи і нації.

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що український орнамент доби модерну постає не лише як декоративний феномен, а як художньо-світоглядна система, у якій синтезуються традиція і новаторство. Його формотворчі засади ґрунтуються на органічній лінійності, стилізації народних мотивів, що сприяло створенню нової візуальної мови українського мистецтва початку ХХ ст. Орнамент модерну перетворився на своєрідний «код національної модерності», у

якому заковано прагнення до самовираження, європейського рівня художньої культури та духовного відродження.

Значення українського орнаменту доби модерну полягає у тому, що він став засобом конструювання ідентичності нації в естетичному просторі, а його використання в архітектурі, декоративно-прикладному мистецтві, графіці, книжковому оформленні продемонструвало цілісність стилю, який поєднав історичну пам'ять із модерним мисленням. Саме через орнамент український модерн сформував унікальний образ національного стилю, що постав витончено-символічним, природно-гармонійним, духовно наснаженого.

Отже, орнаментальна культура доби модерну є не лише важливим етапом розвитку українського декоративного мистецтва, а й потужним чинником формування візуальної ідентичності, що актуалізує традицію в сучасних дизайнерських і мистецьких практиках.

Література

1. Андреева А. Сильові напрямки графічного дизайну першої третини ХХ століття: модернізм та авангардизм. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип 52. Том 1. С. 58–64.
2. Верещинська Ж., Мотиль Р. Способи інтерпретації поліської орнаментики в сучасному інтер'єрі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип 46. Том 1. С. 58–65.
3. Гальчинська О. С., Мунтян В. В., Костенко І. О. Продукти графічного дизайну створені на основі традиційних українських розписів. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2024. №4. С. 45–50.
4. Грималюк Р. Формування естетичної платформи сецесії в українському мистецтві кінця ХІХ – початку ХХ ст. *Народознавчі зошити*. 2014. № 6 (120). С. 1316–1327.
5. Гуржій І. А., Канівець А. Д. Національний стиль в українському мистецтві кінця ХІХ – початку ХХ ст. *Вісник Закарпатського художнього інституту*. 2015. Вип. 6: Ерделівські читання. С. 74–77.
6. Дубрівна А., Пашукова С., Руссол Ю. Українська народна орнаментика в дизайні сучасного плакату. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип 55. Том 1. С. 73–79.
7. Дяченко А. В. Аутентичні стилістики та техніки художньо-промислового мистецтва у творчості сучасних українських митців. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 2. С. 224–230.
8. Мельник І. Роль українського народного орнаменту в графіці модерну: теоретичний і прикладний аспекти. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2019. Вип. 41. С. 11–18.
9. Оборська С. В. Стилiстика формотворення модерну предметного середовища. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2009. Вип. 15(2). С. 21–25.
10. Олійник О. Стилiстика модерну в декорі літургійно-обрядових тканин Галичини на зламi ХІХ–ХХ століть. *Народознавчі зошити*. 2012. № 3 (105). С. 415.
11. Петровська Ю. Етнічні українські мотиви як джерела інспірації в предметному дизайні. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 84. Том 2. С. 163–171.
12. Романова Т. Відлуння модерну в українському народному та декоративному мистецтві (за матеріалами виставки в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва). *Українське мистецтвознавство*. 2008. №8. С. 114–119.
13. Сапелкіна З. П. Модерне українське мистецтво: європейська тотожність чи окремість. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 1. С. 242–248.
14. Український народний орнамент О. П. Косач / упор. Т. Серебреннікова. ТОВ «ВД АДЕФ-Україна», 2022. 140 с.
15. Федевич Л. Мистецькі прояви традицій українського Бароко і стилістики Ар Нуво в орнаментиці та формах глиняської кераміки на початку ХХ століття. *Українське мистецтвознавство*. 2008. №8. С. 119–124.
16. Чупріна Н., Терещенко О. Орнаментика в сучасному етнодизайні одягу: розвиток та доцільність застосування. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 75. Том 3. С. 111–120. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-3-16>.
17. Янішевська Н. С. Геометричний орнамент в образно-пластичній мові українського мистецтва 1910–1930 рр. (культурологічний аспект) : дис. ... канд. мист. / Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2017. 261 с.
18. Янішевська Н. Геометричний орнамент у пошуках «українського стилю» (1910–1930 рр.). *Вісник Закарпатської академії мистецтв*. 2019. Вип. 13. С. 96–105.
19. Denysova K. From Folk Art to Abstraction: Ukrainian Embroidery as a Modernist Experiment. *Arts*. 2022. Vol. 11 (6). URL: <https://www.mdpi.com/2076-0752/11/6/110> (дата звернення: 20.07.2025).
20. Ivashko Y., Tovbych V., Dmytrenko A., Ushakova O., Kondratska O., Bigaj P. Stylistic Features of Secession Décor in Ukraine as the Basis for Its Restoration. *Wiadomości Konserwatorskie – Journal of Heritage Conservation*. 2021. Vol. 68. С. 117–127.

References

1. Andrieieva, A. (2022). Stylistic trends in graphic design of the first third of the 20th century:

modernism and avant-garde. Current Issues in Humanities, 52 (1), 58–64 [in Ukrainian].

2. Vereshchynska, Zh., & Motyl, R. (2021). Methods of interpreting Polissia ornamentation in a modern interior. Current Issues in Humanities, 46 (1), 58–65 [in Ukrainian].

3. Halchynska, O. S., Muntian, V. V., & Kostenko, I. O. (2024). Graphic design products created on the basis of traditional Ukrainian paintings. Ukrainian Art Criticism Discourse, 4, 45–50 [in Ukrainian].

4. Hrymaliuk, R. (2014). Formation of the aesthetic platform of secession in Ukrainian art of the late 19th – early 20th centuries. Ethnographic Notebooks, 6 (120), 1316–1327 [in Ukrainian].

5. Hurzhii, I. A., & Kanivets, A. D. (2015). National style in Ukrainian art of the late 19th – early 20th centuries. Bulletin of the Transcarpathian Art Institute, 6, 74–77 [in Ukrainian].

6. Dubrivna, A., Pashukova, S., & Russol, Yu. (2022). Ukrainian folk ornamentation in the design of a modern poster. Current Issues of Humanities, 55 (1), 73–79 [in Ukrainian].

7. Diachenko, A. V. (2025). Authentic stylistics and techniques of artistic and industrial art in the work of modern Ukrainian artists. Herald of the National Academy of Culture and Arts Management, 2, 224–230 [in Ukrainian].

8. Melnyk, I. (2019). The role of Ukrainian folk ornament in modern graphics: theoretical and applied aspects. Bulletin of the Lviv National Academy of Arts, 41, 11–18 [in Ukrainian].

9. Oborska, S. V. (2009). Stylistics of the formation of modern object environment. Ukrainian Culture: Past, Present, Development Paths, 15 (2), 21–25 [in Ukrainian].

10. Oliinyk, O. (2012). Stylistics of modern in the decor of liturgical and ritual fabrics of Galicia at the turn of the 19th and 20th centuries. Ethnographic Notebooks, 3 (105), 415 [in Ukrainian].

11. Petrovska, Yu. (2025). Ethnic Ukrainian motifs as sources of inspiration in object design. Current Issues of Humanities, 84 (2), 163–171 [in Ukrainian].

12. Romanova, T. (2008). Echoes of Modernism in Ukrainian Folk and Decorative Art (based on the

materials of the exhibition at the National Museum of Ukrainian Folk Decorative Art). Ukrainian Art History, 8, 114–119 [in Ukrainian].

13. Sapielkina, Z. P. (2024). Modern Ukrainian Art: European Identity or Separation. Herald of the National Academy of Culture and Arts Management, 1, 242–248 [in Ukrainian].

14. Serebrennikova, T. (Compl.). (2022). Ukrainian Folk Ornament O. P. Kosach. LLC 'VD ADEF-Ukraine' [in Ukrainian].

15. Fedevych, L. (2008). Artistic Manifestations of the Traditions of Ukrainian Baroque and Art Nouveau Stylistics in Ornamentation and Forms of Clay Ceramics at the Beginning of the 20th Century. Ukrainian Art History, 8, 119–124 [in Ukrainian].

16. Chuprina, N., & Tereshchenko, O. (2024). Ornamentation in modern ethnic clothing design: development and feasibility of application. Current Issues of the Humanities, 75 (3), 111–120. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-3-16> [in Ukrainian].

17. Yanishevska, N. S. (2017). Geometric ornament in the figurative and plastic language of Ukrainian art 1910–1930 (culturological aspect). Candidate of Sciences' Dissertation. Lviv [in Ukrainian].

18. Yanishevska, N. (2019). Geometric ornament in the search for the 'Ukrainian style' (1910–1930). Bulletin of the Transcarpathian Academy of Arts, 13, 96–105 [in Ukrainian].

19. Denysova, K. (2022). From Folk Art to Abstraction: Ukrainian Embroidery as a Modernist Experiment. Arts, 11 (6). <https://www.mdpi.com/2076-0752/11/6/110> [in English].

20. Ivashko, Y., Tovbych, V., Dmytrenko, A., Ushakova, O., Kondratska, O. & Bigaj P. (2021). Stylistic Features of Secession Décor in Ukraine as the Basis for Its Restoration. Wiadomości Konserwatorskie – Journal of Heritage Conservation, 68, 117–127 [in English].

*Стаття надійшла до редакції 01.08.2025
Отримано після доопрацювання 02.09.2025
Прийнято до друку 09.09.2025
Опубліковано 30.09.2025*